

Hospody

Ve větších městech se různé druhy restauračních zařízení v moderním slova smyslu objevují již na konci 18.století. Na venkově k tomu došlo až v první polovině století devatenáctého. Hostinské zařízení se dostalo v žebříčku důležitosti na úroveň kostela a školy, plnilo funkci ekonomickou a sociální. Pokud však mluvíme o restauračním zařízení tohoto období, nemůže již mluvit o homogenním útvaru.

Polovina 19.století znamenala definitivní konec cechovního zřízení. Tím padla poslední omezení v rozvoji podnikání nejen v pohostinských službách. Živnosti byly prohlášeny za svobodné a každý, kdo si zakoupil živnostenský list, mohl je provozovat.

Zákonodárnou změnu v této oblasti přinesl Patent císařský ze dne 20. prosince 1859, jímžto se vydává a od 1. května 1860 ve skutek uvádí řád živnostenský, kterýž platnost míti má v celé říši, vyjímajíc Benátsko a Hranici vojenskou“ (vydáno v české mutaci pod č. 227/1859).

Bylo stanoveno, které živnosti jsou koncesované, tedy úředně povolené. Za živnosti „koncesionální“ se pokládala také „živnost hostinská a šenkéřská“.

V paragrafu 28 bylo určeno, co tato živnost obsahuje:

- a) přesporní a pocestné u sebe chovati,
- b) pokrmy připravovati,
- c) nápoje lihovité, vyjímajíc kořalku, šenkovati;
- d) kořalku šenkovati;
- e) kávu a jiné teplé nápoje i občerstvení připravovati a prodávati;
- f) též se mohou u něho dovolené hry hráti.

Tyto činnosti mohly být v živnostenském povolení uvedeny všechny nebo jen některé, ale vždy muselo být stanoveno, co dotýčný hostinský bude provozovat.

V paragrafu 29 bylo stanoveno, co se rozumí šenkem:

„Za šenk pokládá se prodávání nápojů hostům sedícím a stojícím, nebo přes ulici v nádobách nezadělaných. Kdo má právo šenkovati, může také v nápojích, jež mu dovoleno prodávati, obyčejný obchod vésti.“